

selvstændigt at udstede bekendtgørelser, og derigennem kommer til at virke som lovgivere?»

Svar (12/9 01)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er fast antaget, at lovgivningsmagten ved lov kan bemyndige såvel en minister som f.eks. en statslig styrelse til at udstede generelle forskrifter, der er retligt bindende for borgerne mv., jf. bl.a. Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 1 Institutioner og regulering, 3. udgave 2001, side 350 f.

Om der i en lov bør optages bestemmelser, der bemyndiger forvaltningen til at udstede administrative forskrifter, må efter Justitsministeriets opfattelse afhænge af en konkret vurdering. Der kan i den forbindelse henvises til pkt. 4.3.4. i Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, hvori følgende er anført:

»Der opstår ved udformningen af lovforslag ofte spørgsmål om, hvilke regler der bør medtages i lovteksten, og hvilke der i stedet bør overlades til administrativt fastsatte forskrifter.

Spørgsmålet er sjældent af forfatningsretlig karakter. Grundloven indeholder ikke grænser for, hvor detaljerede regler en lov kan indeholde, og er omvendt ikke til hinder for selv vidtgående bemyndigelser til administrationen.

Der er derimod tale om et væsentligt praktisk og retspolitisk spørgsmål om kompetencefordelingen mellem lovgivningsmagten og forvaltningen. For den enkelte borgers mulighed for at forudberegne sin retsstilling er det derimod i almindelighed uden betydning, om reglerne findes i lovgivningen eller i administrative forskrifter.

På den ene side kan det fremhæves, at overordnede og principielle retningslinier inden for et givet retsområde bør fastlægges af lovgivningsmagten og ikke af forvaltningen.

På den anden side er der ofte væsentlige behov for at overlade dele af regelfastsættelsen til administrationen. Herved sikres det bl.a., at der hurtigt og smidigt kan foretages nødvendige løbende ændringer og justeringer i regelgrundlaget.

Der kan også peges på, at det – for at lovgivningsmagten skal kunne foretage en grundig realitetsbehandling af de centrale spørgsmål – er en nødvendighed, at Folketinget fritages for at behandle detaljspørgsmål uden principiel karakter. Med det omfang, som den samlede regel-

produktion har i dag, må en ordning, hvorefter alle retsregler fastsættes af lovgivningsmagten, anses for urealistisk. Problemet kan ofte siges at være at sikre Folketingets reelle indflydelse gennem rationel begrænsning af dets arbejdsopgaver i forhold til administrationen.

De modstående hensyn, der gør sig gældende, kan ikke sammenfattes i enkle og klare retningslinier.

Det afgørende er i første række, at der ved udarbejdelsen af lovforslag, hvor spørgsmålet opstår, sigtes på en omhyggelig sondring efter reglerens principielle betydning og rækkevidde og efter, om praktiske forhold tilsiger, at kompetencen til at fastsætte regler overlades til administrationen. Det må herved bl.a. komme i betragtning, om der kan forudses et behov for jævnlige ændringer på området.

Det er vigtigt, at der anlægges en »kvalitativ« og ikke en »kvantitativ« vurdering. Det bør f.eks. normalt ikke give anledning til betænkeligheder, at en lov indeholder mange bemyndigelsesbestemmelser, så længe de enkeltvis ligger inden for rammer, som er angivet ovenfor.

I det omfang, der gives bemyndigelser til administrationen, bør selve bemyndigelsesbestemmelsen være formuleret så præcist som muligt, ligesom lovforslaget skal indeholde fyldestgørende bemærkninger herom.«

Spm. nr. S 3746

Til justitsministeren (27/8 01) af:
Kristian Jensen (V):

»Hvem er politisk og juridisk ansvarlig for en bekendtgørelse, der er udstedt af en embedsmand efter en bemyndigelse i lovgivningen?«

Svar (12/9 01)

Justitsministeren (Frank Jensen):

Justitsministeriet kan om spørgsmålet om ansvarsforhold generelt oplyse følgende:

1. Ministre står politisk til ansvar over for Folketinget. Det følger af grundlovens § 15, stk. 1, hvorefter ingen minister kan forblive i sit embede, hvis Folketinget har udtalt sin mistillid til vedkommende.

Det er således i alle tilfælde ministeren, som bærer det politiske ansvar over for Folketinget,